

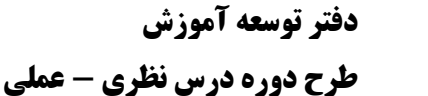
دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس نظری – عملی

اطلاعات دوره

اطلاعات مربوط به درس	اطلاعات مسئول درس	اطلاعات مدرس / مدرسین
گروه آموزشی ارائه دهنده: کودکان نام درس: روش شناسی و نقد پژوهش های کمی و کیفی در پرستاری نوع و تعداد واحد: نظری – عملی پیش نیاز / هم نیاز: ندارد رشته و مقطع تحصیلی: دکترای پرستاری محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری و مامایی روز و ساعت کلاس: شنبه 10-12 و یکشنبه 3-1 کلاس 104	نام مسئول درس: دکتر لیلیا ولی زاده رتبه علمی: استاد تمام رشته تحصیلی: پرستاری محل کار: گروه کودکان دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی تلفن تماس: 02188655366 پست الکترونیک: lvalizadeh@sbmu.ac.ir	نام مدرس / مدرسین همکار: (رتبه علمی / رشته تحصیلی و محل کار / پست الکترونیک اساتید همکار) دکتر وحید زمان زاده (دکترای پرستاری / استاد تمام، عضو هیات علمی گروه پرستاری داخلی جراحی، zamanzadeh@sbmu.ac.ir) دکتر میترا زندی (دکترای پرستاری / دانشیار، عضو هیات علمی گروه پرستاری داخلی جراحی، mitra.zandi@yahoo.com) دکتر علی درویش پور (دکترای پرستاری / استاد تمام، عضو هیات علمی گروه پرستاری داخلی جراحی، ali.darvishpoor@yahoo.com) دکتر پروانه وصلی (دکترای پرستاری / دانشیار، عضو هیات علمی گروه پرستاری سلامت جامعه، parvanehvasli@gmail.com) محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: 02188655366

تاریخ آخرین ویرایش: بهمن 1403

هدف کلی: شناخت پژوهش های کمی و کیفی متداول
شرح درس: در این درس انواع پژوهش های کمی و کیفی به تفکیک مرور می شوند و از طریق آشنایی با معیارهای نقد پژوهش های کمی و کیفی، به بررسی مطالعات و مقالات منتشر شده پرداخته و نهایتاً پروپوزال طرح تحقیقاتی ارائه می گردد.

شماره جلسه	هدف کلی	هدف اختصاصی	پیامد مورد انتظار (هدف رفتاری)	حیطه و سطح اهداف رفتاری			رویکرد آموزشی	روش یاددهی	روش یادگیری	ابزار آموزشی	روش ارزشیابی	مدرس / مدرسین	درصد نمره
				دانش	نگرش	مهارت							
—	تبیین طرح درسی	- آشنایی با مشخصات واحد درسی -توافق بر فعالیتها و ارزشیابی	-پس از تشریح مشخصات واحد درسی (تعداد / نوع درس و زمان کلاسها، شرح درس،اهداف وانتظارات ،... و نحوه ارزشیابی و ...) نظرات اعلامی بحث میشود و تصمیم گیری می گردد.	-	-	-	-	-	-	-	-	دکتر ولی زاده	-
			انتظار می رود فراگیران بتواند با صحت 80 درصد :										
اول	مقدمات مطالعات کمی	اهمیت، فلسفه و دیدگاه پژوهش کمی تبیین روش های پژوهش کمی: موضوع و تعریف واژه ها	- اهمیت، فلسفه و دیدگاه پژوهش کمی را توضیح دهند. - نحوه پرداختن به موضوع و معرفی مساله را توضیح دهند. - تعریف نظری و عملی واژه ها را توضیح دهند.	✓	✓		حضورى	سخنرانى، پرسش و پاسخ	حضور فعال، برگزارى كنفرانس، و بيب كارت متدولوژيك	اسلايد و فايل الكترونيكى كتاب و مقاله	حضور فعال، كنفرانس و بيب كارت و ارايه نمونه كار	دكتر زمان زاده	
دوم	طرح های کمی	پژوهش توصیفی و توصیفی تحلیلی و ویژگیهای آن پژوهش مقطعی پژوهش طولی پژوهش همبستگی	-طرح های (Designs) مناسب برای انواع تحقیقات کمی را نام ببرند. -پژوهش توصیفی، پژوهش مقطعی(Cross-sectional)، پژوهش طولی(Longitudinal) ، توصیفی تحلیلی، پژوهش همبستگی(Co relational) و ویژگیهای آنها به تفکیک هر طرح مطالعه را مختصراً شرح دهند.	✓	✓		حضورى	سخنرانى، پرسش و پاسخ	حضور فعال، برگزارى كنفرانس، و بيب كارت متدولوژيك	اسلايد و فايل الكترونيكى كتاب و مقاله	حضور فعال، كنفرانس و بيب كارت و ارايه نمونه كار	دكتر زمان زاده	
سوم	طرح های کمی	تجربى(شبه، نیمه، تمام)	-انواع پژوهش تجربى(شبه، نیمه، تمام) (Experimental: quasi, semi, pure) و ویژگیهای آنها را مختصراً شرح دهد.	✓	✓							دکتر زمان زاده	
چهارم	طرح های کمی	انواع تورش، اهداف، سنوال ها و فرضیه ها جامعه و محیط پژوهش نمونه و روش های نمونه	-انواع تورش در طرحهای کمی را مختصراً شرح دهد. - انواع و نحوه نگارش اهداف، سوالات و فرضیات را مختصراً شرح دهد. - جامعه، نمونه و محیط پژوهش را شرح دهد. - نحوه نمونه گیری و انواع تصادفی و غیرتصادفی را شرح دهد.	✓	✓							دکتر زمان زاده	

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس نظری – عملی

										- روش های جمع آوری داده های کمی را نام برده و توضیح دهد.	گیری، روش های جمع آوری داده های کمی		
	دکتر زمان زاده							✓	✓	- روشهای تایید روایی و پایایی ابزار کمی را نام برده توضیح دهد. -انتخاب نوع آزمون ها و تحلیل متغیرها در مطالعات کمی و جمع بندی (Aggregating)داده های کمی را توضیح دهد. - محدودیت ها، اخلاق در پژوهش های کمی و اصول نگارش را توضیح دهند.	روایی و پایایی ابزار کمی تجزیه و تحلیل و جمع بندی داده های کمی، محدودیت ها، اخلاق در پژوهش های کمی، اصول نگارش	طرح های کمی	پنجم
	دکتر درویش پور							✓	✓	- کار آزمایی در عرصه (Field trial) ، کارآزمایی های بالینی و کارآزمایی های کنترل شده تصادفی (RCT) و مشخصه های آن را توضیح دهند. -مطالعات متاآنالیز و مشخصه های آن را توضیح دهند.	کار آزمایی ها فرا تحلیلی (Meta-analysis)	طرح های کمی	ششم
	دکتر وصلی							✓	✓	-معیارهای نقد پژوهش های کمی را از نظر وضوح مفاهیم و گام های پژوهش- مقایسه و تحلیل و ارزشیابی بررسی و توضیح نمایند.	روش های نقد در پژوهش های کمی پرستاری	نقد طرح های کمی	هفتم
	دکتر وصلی							✓	✓	-معیارهای نقد پژوهش های کمی را از نظر وضوح مفاهیم و گام های پژوهش- مقایسه و تحلیل و ارزشیابی بررسی و توضیح نمایند.	ادامه روش های نقد در پژوهش های کمی پرستاری	نقد طرح های کمی	هشتم
	دکتر زمان زاده							✓	✓	-اهمیت، فلسفه و دیدگاه پژوهش کیفی، خصوصیات تحقیقات کیفی، تعاریف، اجزا تحقیقات کیفی، شناسایی پدیده مورد نظر، اهداف و سئوالات، جامعه، نمونه و نمونه گیری را توضیح دهند.	اهمیت، فلسفه و دیدگاه پژوهش کیفی و خصوصیات تحقیقات کیفی	طرح های کیفی	نهم
	دکتر زمان زاده							✓	✓	-روش جمع آوری داده ها کیفی(مشاهده، مصاحبه گروهیFGD، بحث گروه متمرکز، دلفی) را مختصراً توضیح دهند. -اعتبار و اعتماد علمی در مطالعات کیفیRigor را توضیح دهند. -ملاحظات اخلاقی را توضیح دهند.	روش جمع آوری داده ها کیفی Rigor ملاحظات اخلاقی	طرح های کیفی	دهم
	دکتر زندى							✓	✓	-اصول مصاحبه کیفی را توضیح دهند. -تحلیل محتوای کیفی را توضیح دهند. -تجزیه و تحلیل داده ها و گسترش و ایجاد مفهوم و مفاهیم اصلی را تمرین کنند.	اصول انجام مصاحبه و نحوه تحلیل محتوای کیفی	طرح های کیفی	یازدهم

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس نظری – عملی

دکتر زندى							✓	✓	✓	-تکلیف تحلیل محتوا را ارایه و بحث نمایند.	ادامه اصول انجام مصاحبه و نحوه تحلیل محتوای کیفی	طرح های کیفی	دوازدهم
دکتر زندى								✓	✓	-مطالعات پدیده شناسی توصیفی و مشخصات آن را توضیح دهند.	پدیده شناسی توصیفی	طرح های کبفی	سیزدهم
دکتر زندى								✓	✓	-مطالعات پدیده شناسی تفسیری هرمنوتیک و مشخصات آن را توضیح دهند.	پدیده شناسی تفسیری هرمنوتیک	طرح های کیفی	چهاردهم
دکتر زمان زاده								✓	✓	-مطالعات نظریه پایه (grounded theory) و مشخصات آن را توضیح دهند.	نظریه پایه (1)	طرح های کیفی	پانزدهم
دکتر زمان زاده								✓	✓	- روند جمع بندى (aggregating) و تحلیل داده ها و گسترش و عمق مفهوم در مطالعات نظریه پایه (grounded theory) را توضیح دهند.	نظریه پایه (2)	طرح های کیفی	شانزدهم
دکتر زمان زاده								✓	✓	-مطالعات تحقیق عملی (Action research) و مشخصات آن را توضیح دهند.	تحقیق عملی/اقدام پژوهی	طرح های کیفی	هفدهم
دکتر وصلی								✓	✓	-مطالعات تاریخی (Historical) و مشخصات آن را توضیح دهند.	تاریخی	طرح های کیفی	هجدهم
دکتر وصلی								✓	✓	-مطالعات قوم شناسی (Ethnography) و مشخصات آن را توضیح دهند.	قوم شناسی	طرح های کیفی	نوزدهم
دکتر درویش پور								✓	✓	-مطالعات مروری (نظامدار، یکپارچه و انتقادی) و مشخصات آن را توضیح دهند.	مطالعات مروری (نظامدار، یکپارچه و انتقادی)	طرح های کمی و کیفی	بیستم
دکتر درویش پور								✓	✓	-مطالعات مورد شاهدهی، کوهورت، همگروهی و مشخصات آنها را توضیح دهند. -مطالعات مطالعات ترکیبی و مشخصات آن را توضیح دهند.	مطالعات مورد شاهدهی کوهورت همگروهی مطالعات ترکیبی	طرح های کمی و کیفی	بیست و یکم

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس نظری – عملی

دکتر درویش پور							✓	✓	-مطالعات آنالیز گفتمان (Discourse Analysis) و مشخصات آن را توضیح دهند. -مطالعات موردی (case study) و مشخصات آن را توضیح دهند.	آنالیز گفتمان و مطالعه موردی	طرح های کیفی	یست و دوم
دکتر ولی زاده							✓	✓	-چالشها و مهارتهای نقد کیفی را توضیح دهند. -اصول نقد پژوهش های کیفی بطور عام از نظر: توصیف واضح (Descriptive vividness)، تناسب و دقت روش شناسی (Methodological congruence/rigor) را توضیح دهند.	چالش های نقد مطالعات و اصول نقد پژوهش های کیفی	نقد طرح های کیفی	یست و سوم
دکتر ولی زاده							✓	✓	-اصول نقد پژوهش های کیفی بطور عام از نظر: دقت تحلیلی (Analytical preciseness)، پیوند نظری (Theoretical connectedness) و ارتباط داشتن (Relevance) را توضیح دهند.	ادامه اصول نقد پژوهش های کیفی	نقد طرح های کیفی	یست و چهارم
دکتر ولی زاده							✓	✓	-کاربرد نتایج پژوهش در عمل (Research utilization) و عملکرد مبتنی بر شواهد را توضیح دهند. -مثث سازی (triangulation) را توضیح دهند. -تحلیل مفهوم به روش ساده و هیبرید و مشخصات آن را را توضیح دهند.	- عملکرد مبتنی بر شواهد - مثث سازی (triangulation) -تحلیل مفهوم به روش ساده و هیبرید	روش شناسی تحقیقات	یست و پنجم
دکتر ولی زاده							✓	✓	اجزا و عناصر اصلی مطالعات شامل عنوان، بیان مساله و طرح و فلسفه ، اهداف، سوالات، محیط و جامعه و نمونه و نمونه گیری، روش جمع آوری اطلاعات و تحلیل، یافته های مطالعه، rigor، ملاحظات و محدودیتها را توضیح دهند. - معیارهای نقد اختصاصی مطالعات فنومنولوژی توصیفی و تفسیری را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	نقد اجزای مطالعات نقد یک مطالعه فنومنولوژی توصیفی نقد یک مطالعه فنومنولوژی تفسیری	نقد طرح های کیفی	یست و ششم
دکتر ولی زاده							✓	✓	-معیارهای نقد اختصاصی گراند تئوری را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	نقد یک مطالعه گراند تئوری	نقد طرح های کیفی	یست و هفتم
دکتر ولی زاده							✓	✓	-معیارهای نقد اختصاصی اتنوگرافی را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	نقد یک مطالعه اتنوگرافی	نقد طرح های کیفی	یست و هشتم

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس نظری – عملی

بیست و نهم	نقد طرح های کیفی	نقد یک مطالعه مروری یکپارچه یا نظام دار	-معیارهای نقد اختصاصی را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	✓	✓	✓						دکتر ولی زاده
سی ام	نقد طرح های کیفی	نقد یک مطالعه تحلیل مفهوم هیبرید یا راجرز یا واکر آوانت نقد یک مطالعه case study یا آنالیز گفتمان	-معیارهای نقد اختصاصی را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	✓	✓	✓						دکتر ولی زاده
سی و یکم	نقد طرح های کیفی	نقد یک مطالعه تاریخی	-معیارهای نقد اختصاصی مطالعات تاریخی را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	✓	✓	✓						دکتر ولی زاده
سی و دوم	نقد طرح های کیفی	نقد یک مطالعه Action research	-معیارهای نقد اختصاصی اقدام پژوهی را توضیح دهند. -یک نمونه مطالعه منتشر شده را با کمک مدرس نقد نمایند.	✓	✓	✓						دکتر ولی زاده

3 واحد نظری (24 جلسه دو ساعته) + نیم واحد عملی (8 جلسه دو ساعته) = 32 جلسه

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

غیبت بیش از 4/16 دوره منجر به حذف دوره می شود.
کسب نمره کل دوره 14/20 جهت گذراندن دوره در سطح دکتری الزامی است.
حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال)
مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارایه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)
عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس نظری – عملی

رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)

رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)

رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)

نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس نظری – عملی

روش ارزشیابی		
روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی	—	—
تکوینی ^۱	—حضور فعال و انجام تکالیف دوره —کنفرانس —نقد مقاله / رساله	2 نمره 2 نمره 2 نمره
تراکمی ^۲	—آزمون پایان ترم —ارایه پروپوزال تحقیقاتی	10 نمره 4 نمره

^۱ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، ایجاد فرصت تمرین رگ گیری

^۲ ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا یا تحویل کارپوشه، لاگ بوک و آزمون کتبی

منابع درس (آخرین ویرایش)

- Burns, L. and Grove, S. K., Understanding nursing research, Philadelphia: W. B.Saunders, Co. (Last Edition)
- Polit, F.D, Beck, C.T. Essential of Nursing research.10th edition, Lippincott. Co.Philadelphia. (Last Edition)
- Straubert, H. and Carpenter, D., Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative. Philadelphia: Lipincott, Co.
- Corbin, J., Strauss, A.L.,. Basics of Qualitative Research. Grounded Theory, Procedures and Techniques. Sage Co. California. (1998, 2008, 2015)
- Van Manen, M.. Research in Lived Experience: Human Science for an Action Sensitive Pedagogy. SUNY Press. New York. (Last Edition)

• سایر منابع معتبر و مجلات به روز